

Gf.IV.30.525/2011/8.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szigeti Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Dr. Szigeti Adrienn ügyvéd) által képviselt felperes neve (FELPERES CÍME; Cg.; adószáma:.) felperesnek -, az Illés és Társai Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Illés Tibor ügyvéd) által képviselt alperes neve (ALPERES CÍME) alperes ellen ügyvezetői felelősség megállapítása iránt indított perében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. április 28. napján meghozott 1.G.15-10-040098/34. számú ítéletével szemben, a felperes által 35. sorszámon előterjesztett és a másodfokú eljárásban 4. sorszámon kiegészített fellebbezése folytán indult fellebbezési eljárásban
- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 38 100 (Harmincnyolcezer-egyszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 9000 (Kilencezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 34. sorszámu ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 100 000 Ft perköltséget.

Az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az/3. számú végzésével a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: adós) fizetéseképtelenségét megállapította és 2009. július 22-i kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

Az adós minősített többségi befolyást biztosító szavazati joggal rendelkező - egyedüli - tagja és vezető tisztségviselője a felszámolás kezdő időpontjáig az alperes volt, akinek a tagsági jogviszonya 1989. október 3. napján kezdődött.

A fuvarozó és szállítmányozó cég felperes és az ugyanilyen feladatot ellátó adós között 2004. és 2009. között fennállt folyamatos üzleti kapcsolat alatt a felperes és az adós kölcsönösen fuvarfeladatokat végeztek egymás számára. 2009. januárjától kezdődően **K.K.**, az adós fuvarozásért felelős munkatársa, egyben az alperes lánya jelezte a felperesnek, hogy fizetési problémáik vannak. A felperes által 2009. januárja és áprilisa között megküldött számlákat az adós megkapta, azokat nem küldte vissza, azonban ki sem

egyenlített. A felperes 2009. április 4-én, május 11-én, június 2-án fizetésre szólította fel az alperes ügyvezetése alatt álló adóst.

Az adós 2009. május 2-án eszközbérlési-, 2009. június 6-án alvállalkozói szerződést kötött a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-vel, amely társaságnak az ügyvezetője a cég alapításától, 2009. április 8-tól kezdődően **K.K.**, az alperes lánya.

A felperes hitelező igényét az adós felszámolója nyilvántartásba vette 22 570 315 Ft összegben. Az adós felszámolója 2009. decemberében hitelezői értekezletet tartott, amelyen a felperes tudomást szerzett arról, hogy a felszámoló az adóst nyereségesen működtette 2009. júliustól - 2009. december 31-ig. A felszámoló az adós és a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE** között 2009. április 16-án létrejött, havi 700 000 Ft bérleti díj + áfa + rezsi + őrzési költséget tartalmazó ingatlan bérleti szerződést ugyanezekkel a feltételekkel meghosszabbította. Az adós birtokában a felszámolás kezdő időpontjában lízingelt kamionok voltak, amelyeket a felszámoló a lízingbe adóknak visszaadott. A felszámoló azért tudta nyereségesen működtetni az adóst, mert folyamatosan építette le a magas alkalmazotti létszámot, a nem nyereséges szerződéseket felmondta és más őrző-védő céggel kötött szerződést e feladatok ellátására.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá azt is, hogy az alperes a felszámolási eljárást megelőző fél éven belül az adós finanszírozására - több részletben - tagi kölcsönt nyújtott 85 820 000 Ft összegben, valamint az adós hiteleinek fedezetéül a magánvagyonát is felajánlotta biztosítékként az adós társaság legnagyobb hitelezőjének, a **PÉNZINTÉZET 1**-nek és az adós jelzálogjogot is engedett a **PÉNZINTÉZET 1** javára a tulajdonában lévő nagy értékű ingatlanok terhére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a felperes a többször módosított keresetében annak megállapítását kérte („A gazdasági társaságokról” szóló 2006.évi IV.törvény (Gt.) 50.§-ában, „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991.évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A.§-a (1), (2) bekezdéseiben, és a Cstv. 63.§-ának (2) bekezdésében írt jogcímek megjelölésével), hogy az alperes az adós egyedüli tagjaként korlátlan felelősséggel tartozik a társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi. Állította, hogy az adós átgondolatlan üzletpolitikája és az alperes magatartása vezetett a fizetéseképtelenséghez. Az alperes az adós vezető tisztségviselőjeként nem szüntette meg a veszteséges beruházásokat, a kintlévőségeit nem hajtotta be, a munkavállalók létszámát nem csökkentette az adós pénzügyi stabilitásának helyreállítása érdekében. Az alperes ügyvezetése alatt az adós a hosszú távú, jól működő nemzetközi szállítmányozási szerződésből eredő jövedelmét veszteséges beruházásokba fektette be. Az alperes az adós szerződéseit átadta a lánya ügyvezetése alatt működő **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-re, amely cég ugyanazon a telephelyen, ugyanazt a tevékenységet, ugyanazokkal az eszközökkel végzi, amelyet korábban az adós folytatott. A felperes feltételezte, hogy az adós ingyenesen adta át az ingatlanokat és berendezéseket a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-nek. Az adós számára hátrányosnak minősítette az adós és a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE** közötti alvállalkozói- és eszközbérlési szerződéseket is.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségében történő marasztalását kérte. Állította, hogy a felperes sem a Cstv. 33/A.§-a, sem a Cstv. 63.§-ának (2) bekezdése

vonatkozásában nem terjesztett elő olyan tényállást, amelyből kiderülne, hogy milyen magatartásával sértette meg az alperes a hitelezők érdekeinek elsődlegességét, illetve csökkentette a társasági vagyont, valamint a tartósan hátrányos üzletpolitikára sem jelölt meg releváns tényt és időpontot. Cáfolta, hogy az alperes a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-vel bármilyen irányítási vagy tulajdonosi kapcsolatban állt volna, illetve az e gazdálkodó szervezet az adós között létrejött szerződések megkötése hátrányos üzletpolitikának minősülne. Vitatta azt is, hogy ingyenesen bocsátotta volna az adós az eszközberleti szerződésben foglalt dolgokat a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE** rendelkezésére. Az alperes hangsúlyozta, hogy az adós társaság részére rendszeresen nyújtott tagi kölcsönöket, magánvagyonát biztosítékként ajánlotta fel, készfizető kezesi felelősséget is vállalt, tehát az elvárhatónál is többet tett az adós gazdálkodó szervezet fizetőképességének megtartása érdekében. Mindemellett hivatkozott arra is, hogy 2009. június 6-tól - 2009. június 29-ig kórházi kezelés alatt állt. Álláspontja szerint az adós fizetéseképtelenségét a 2008. október-novemberében bekövetkezett pénzügyi világválság hatására a hazai pénzintézetek hitelnyújtási feltételeinek megszigorítása okozta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta.

Elsőként azt vizsgálta, hogy a felperes a kereseti követelését a Cstv. 33/A.§-a, illetve a Cstv. 63.§-ának (2) bekezdése szerinti jogcímre alapította-e. Megállapította, hogy mindkét jogcímen előterjesztett igény tekintetében tájékoztatta a felperest a tárgyalási jegyzőkönyvekben, illetve végzéseiben a bizonyítási kötelezettségéről és a bizonyítási teherről, valamint felhívta - a mulasztás következményeire történő figyelmeztetés mellett - azok teljesítésére. A felperes azonban a többszöri bírói felhívás ellenére nem tett a keresettel érvényesíteni kívánt jogcím tekintetében egyértelmű előadást, ezért valamennyi - általa megjelölt - jogcímen vizsgálta az alperes felelősségét.

A Gt. 50.§-ának (1) bekezdése illetve a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése szerinti felelősséggel összefüggésben megállapította, hogy a felperes először arra hivatkozott, hogy a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, ugyanis az adós éves beszámolója nem került letétbe helyezésre, utóbb e vélelem megdőlt, a felperes pedig további - a Cstv. 33/A.§-a szerinti - tényállást nem adott elő. Az elsőfokú bíróság felhívása ellenére a fizetéseképtelenséget megelőző három évi mérleget nem csatolta és bár állította, de nem konkretizálta az alperesi magatartás jogellenes voltát, nem igazolta az okozati összefüggést az adós beszámolóval/mérleggel nem igazolt vagyoncsökkenése, illetve az alperesi magatartás között.

A Cstv. 63.§-ának (2) bekezdése alapján érvényesített megállapítási keresettel összefüggésben pedig azt vizsgálta, hogy „az alperes, mint uralkodó tag, ebbeli minőségében a felperesi társaság vonatkozásában tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott-e, a társaság kötelezettségeinek teljesítését jelentősen veszélyeztette-e.” Megállapította, hogy a felperes általánosságban mozgó előadásai, az az állítása, hogy az alperes az adós gazdálkodó szervezet szerződéseit a lánya ügyvezetése mellett működő **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-nek átadta, konkrét cselekmények, tényállítások megjelölése nélkül önmagában nem alkalmasak a hátrányos üzletpolitika igazolására. Megállapította továbbá, hogy a felperes nem igazolta, hogy az eszközberleti, alvállalkozói szerződések ingyenesek lettek volna, illetve, hogy a kamionokat az alperes méltánytalanul alacsony berleti díjjal adta volna bérbe, valamint azt sem, hogy az adós a nemzetközi szállítmányozásból eredő jövedelmét veszteséges vállalkozásba forgatta volna. Az elsőfokú

bíróság megállapítása szerint az alperes viszont igazolta, hogy mindent megtett az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének elhárítására. Arra a következtetésre jutott, hogy a 2008. október-novemberében bekövetkezett pénzügyi világválság, volt az az objektív gazdasági körülmény, aminek következtében az adós fizetéseképtelenné vált, ezért az alperes felelőssége az adós gazdálkodó szervezet vagyonában bekövetkezett csökkenésért nem állapítható meg. Elutasította a felperes tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmét, mert a felszámolási eljárással kapcsolatos csőd-, vagy egyéb bűncselekmény miatt indított nyomozás elrendeléséről szóló határozat önmagában azt nem indokolja.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes - új jogi képviselője útján - terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást, valamint az alperes perköltségében történő marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a kereseti kérelmét a Gt. 50.§-ára, a Cstv. 33/A.§-a (1) és (2) bekezdéseire, valamint a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapította. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság megállapítása szerint neki kellett volna igazolnia a az adós felszámolását megelőző három évre vonatkozó mérlegek csatolásával a fizetéseképtelenség tényét, hiszen a fenyegető fizetéseképtelenség akkor áll fenn, ha az adós előreláthatólag nem lesz képes a tartozásait kifizetni. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztekor az adós és más gazdálkodó szervezet között létrejött azt a kölcsönszerződést, amely a kölcsön célját nem jelölte meg. Állította, hogy az alperes nem valamennyi hitelező összességének érdekét tartotta szem előtt, hanem egyes hitelezőket (például: **PÉNZINTÉZET 1**). Nem értett egyet azzal az elsőfokú bíróság által tett megállapítással, amely szerint az alperes mindent megtett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet elhárítása érdekében, ugyanis is meg lett volna a lehetősége, hogy mint a későbbiekben a felszámoló, az adós vagyonának megfelelő működtetésével nyereséget termeljen. Továbbra is állította, hogy az adós és a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE** közötti szerződés átadások miatt került az adós fizetéseképtelen helyzetbe. Álláspontja szerint a vagyont megtestesítő szerződések, eszközök, ingatlan az alperes közeli hozzátartozója ügyvezetése alatt álló céghez kerültek, amelyből az jelentős árbevételre tett szert, ugyanakkor a költségek az adósnaál maradtak.

A fellebbezésének kiegészítésében előadta, hogy az adós engedményezési szerződéseinek nagy része a felszámolás jogerőre emelkedésének napja és a felszámolási eljárás iránti kérelem benyújtásának időpontja között keletkezett, előnyben részesítve ezáltal a felperesen kívüli más hitelezőket, holott az adósna a hitelezőket arányosan kellett volna kifizetnie. Állította, hogy az engedményezési szerződések már a közzétételt követően kerültek aláírásra, vagy megküldésre a szerződő feleknek. Hivatkozott arra, hogy a felszámoló az engedményezési szerződések láncolatát és a könyvelési anyagokat csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követően bocsátotta a rendelkezésére, ezért tudta azokat csak a fellebbezéséhez csatolni. Az általa a fellebbezéséhez csatolt számlakartonokkal pedig azt kívánta igazolni, hogy az alperes 2008. év őszén már tisztában volt azzal, hogy az adós fizetéseképtelensége várható, mert 2009. januártól - július 22. napjáig a társaság kölcsönt nyújtott az akkor már felszámolás közelében lévő **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 3 NEVE**-nek (amely felszámolásának kezdő időpontja 2009. október 21. napja), mint kapcsolt

vállalkozásnak, valamint tagi kölcsönt fizetett vissza az alperesnek és üzletrészt is vásárolt. Álláspontja szerint ezek a tények igazolják, hogy az alperes „elrejtette” a hitelezők elől a vagyont és annak egy részét a saját tagi kölcsönének visszafizetésére fordította, ezzel megvalósította a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésében rögzített magatartást, amely által az adós gazdálkodó szervezet vagyona csökkent. Csatolva a 2006-2009. évi adósi mérlegeket a fellebbezéséhez, állította, hogy az adós társaság vagyona már 2008. december 31-én nem nyújtott fedezetet a kötelezettségeire, így fenn állt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. A tényleges vagyoncsökkenést közel 490 000 000 Ft-ban jelölte meg. Hangsúlyozta azt is, hogy a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozás felszámolása, vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni. Álláspontja szerint az, hogy az alperesi ügyvezető 2007. és 2008. években a hátrасorolt tagi kölcsönöket fizette ki, a lejárt fizetési határidejű, azaz rövid lejáratú kötelezettségekkel rendelkező hitelezőivel szemben, már a „süllyedő hajó” effektust igazolják, azaz előre látta, hogy komoly fizetési problémák vannak, emiatt a saját követeléseit próbálta kiegyenlíteni. Mindezekre tekintettel állította, hogy az elsőfokú bíróság a csatolt okiratokból tévesen állapította meg, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitikát nem valósította meg az alperes.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségében történő marasztalását kérte.

Elsőként hivatkozott arra, hogy a felperes a keresetét kizárólag a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapította, ugyanis a 2010. szeptember 10-i beadványában rögzítette, hogy kizárólag ezen a jogcímen alapul a keresete, ezért a fellebbezésében nem hivatkozhat arra, hogy a keresetét a Gt. 50.§-ára és a Cstv. 33/A.§-ára is alapítja, mert ez tiltott keresetváltogatásnak minősül, a Pp. 247.§-ának (1) bekezdésbe ütközik. Álláspontja szerint egyébként is alaptalan a felperes fellebbezése, mert csak megismétli azokat az általános tényállításait, amelyet a perben rendelkezésre álló okirati és más bizonyítékok cáfolnak. Vitatta azt a fellebbezési megállapítást, hogy ügyvezetőként már 2008. év őszén tisztában lett volna azzal, hogy az általa irányított adós társaság fizetéseképtelensége várható. A fizetéseképtelenség elkerülése érdekében 2009. februárjától a felszámolás elrendeléséig tagi kölcsönt bocsátott az adós rendelkezésére a magánvagyonából. Hangsúlyozta, hogy az adós társaság legnagyobb hitelezője, a **PÉNZINTÉZET 1** részére magánvagyonából adott biztosítékot, ez nem jelenti, hogy az adós részesítette előnyben egyik hitelezőt a másikkal szemben. A Cstv. 63.§-ának (2) bekezdése vonatkozásában hivatkozott arra, hogy nem minősül hátrányos üzletpolitikának az adósi társaság árbevétele egy részének az alvállalkozókra történt engedményezése, ugyanis az engedményezések jogosultjai alvállalkozók voltak, az adóstól és tőle független személyek és a szerződések megkötése a felszámolás elrendelését megelőző egy hónapon belül történt, ezért a törvényi tényállásban írt tartósság fogalma elkerülhetetlenül hiányzik. Cáfolta, hogy az adós társaság vagyona a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-hez került volna, amely olyan ingatlant és számítástechnikai eszközöket bérelt, amelyek a bérbeadás időpontjában az adósnál használaton kívül álltak. Ezt támasztja alá, hogy a felszámoló is fenntartotta a bérleti jogviszonyt, mert folyamatos bevételhez juttatta a megrendelések nélküli adóst. Az adós társaság fuvareszközeit pedig a lízingcégek visszavették. Vitatta azt is, hogy bármely szerződést átadott volna a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET 2 NEVE**-nek az adós.

A felperes fellebbezés kiegészítésével összefüggésben hivatkozott arra is, hogy abban olyan új tényelőadások megtételére és új bizonyítékok (engedményezési szerződések megküldésére vonatkozó iratok, főkönyvi kivonatok, adósi számviteli beszámolók) csatolására került sor, amelyeket a felperes az elsőfokú eljárásban nem hozott fel. Állította, hogy a felperes új tényállításainak és új bizonyítékainak előadása a Pp. 235.§-a (1) bekezdésébe és a Pp. 141.§-ának (6) bekezdésébe ütközik, így nem vehető figyelembe. A mérlegbeszámolók nyilvánosak, mindenki számára elérhetők voltak, már a felperesi keresetlevél előterjesztését (2010. május 27.) megelőzően is, ezért arra új bizonyítékként a felperes nem hivatkozhat. A főkönyvi kivonatok, számlakartonokat pedig a felperes - saját, de alá nem támasztott - nyilatkozata szerint az adós felszámolójától szerezte be, ezek az okiratok azonban szintén a keresetlevél előterjesztését megelőzően keletkeztek, és a felszámoló rendelkezésére álltak, a felperes pedig nem igazolta, hogy önhibáján kívül nem volt tudomása az okiratokról, vagy nem jutott hozzájuk. Az elsőfokú eljárásban az engedményezési szerződések csatolásra kerültek a felszámoló részéről, azonban a felperes az okiratok ismeretében sem tett új bizonyítási indítványt.

Az alperes vitatta, hogy az adósi társaság irányában tartósan hátrányos üzletpolitikát, vagy más jogellenes magatartást tanúsított volna. Álláspontja szerint bizonyította az elsőfokú eljárásban, hogy a teljes magánvagyonát adta az adós hitelezői felé fennálló kötelezettségek biztosítékául, igazolta, hogy az adóst folyamatosan tagi kölcsönökkel finanszírozta. Megjegyezte, hogy a felszámolás kezdő időpontjában adóssal szemben fennálló, 120 000 000 Ft-ot meghaladó kölcsönkövetelése nem fog megtérülni.

Az ítéletáblának a Pp. 256/A.§-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábla a fellebbezést a Pp. 256/A.§-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontjában írtakra - tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

A fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel az ítéletáblának elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes részéről a fellebbezésében a Gt.50.§-ára, illetve a Cstv.33/A.§-ára történő hivatkozás a másodfokú eljárásban tiltott keresetváltoztatásnak minősül-e, vagy sem.

Ezzel összefüggésben az ítéletábla a következőket állapította meg:

A felperes a 2010. május 27. napján benyújtott keresetlevelében a kereseti követelésének jogalapját Gt. 50.§-ára, valamint a Cstv. 33/A.§-ára alapította. Utóbb, a 2010. június 24-én tartott tárgyaláson a Pp. 138.§-ának (1) bekezdése szerinti jogával élve akként nyilatkozott, hogy a keresetét módosítani kívánja és kérte, hogy a Cstv. 33/A.§-a szerint állapítsa meg a bíróság a felszámoló által visszaigazolt - azonban ki nem egyenlített - 22 570 315 Ft összegű hitelezői igénye tekintetében az alperes felelősségét. Ez a kijelentése - figyelembe véve, hogy a felperes korábban két jogcímen terjesztette elő az igényét - azt jelenti, hogy a Gt. 50.§-ára alapított követelését már nem kívánta fenntartani.

(Megjegyzi az ítéletábla, hogy a Gt. 50.§-a szerinti felelősségi szabályok perbeli alkalmazására nem is kerülhetett (volna) sor, ugyanis az nem megállapítási, hanem marasztalás iránti keresetet feltételez. A Pp. 123.§-ának 2. mondata szerint pedig a

megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. A bírósági gyakorlat egységes abban, hogy sem a jogvédelem szükségességének hiányában, sem a marasztalási kereset előterjeszthetősége esetén nem indítható megállapítási kereset, a törvényi feltételeknek ugyanis együttesen kell fennállniuk. Ezt észelve a felperes jogi képviselője módosította a kereseti kérelmét, és azt előbb a Cstv. 33/A.§-ára, majd a 63.§-a (2) bekezdésére alapította, amelynek megfelelően róta le egyébként a kereseti illetéket is.)

Az elsőfokú bíróság - az alperes 9. sorszámú érdemi ellenkérelmének egy példányával - a 10. sorszámú végzésében, 2010. augusztus 2-án felhívta a felperest, hogy az előkészítő iratában foglalja össze álláspontja jogszabályi alapját, a jogcímek pontos megjelölésével.

Ezt követően a felperes a 2010. szeptember 15-én az elsőfokú bírósághoz benyújtott kérelmében „pontosított kereset”-et terjesztett elő, amelyben közölte, hogy mivel az alperes a 2010. július 8. napján keltezett beadványában a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdésében(!) foglalt törvényi vélelmet megdöntötte, ezért kereseti kérelmét a beadványában részletezettek alapján a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapozza. E beadványa 3. oldalának utolsó bekezdésében hangsúlyozta, hogy a módosított kereseti kérelmének jogalapja a Cstv. 63.§-ának (2) bekezdése, illetve a Pp. 121.§-a (1) bekezdésének e) pontja szerint előterjesztett határozott kérelmében is csak a Cstv. 63.§-a (2) bekezdése alapján kérte megállapítani az alperesnek, mint az adós egyedüli tagjának korlátlan felelősségét. A tényállításait és a bizonyítékait is ennek megfelelően terjesztette elő. A módosított kereseti kérelmének előterjesztését követően, a felperes jogi képviselője a 2010. szeptember 16-án megtartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy a Cstv. 63.§-ának (2) bekezdésére alapozza a módosított keresetét és az azzal összefüggésben előadott tényállást egészítette ki. Az alperes az e tárgyalásról készült jegyzőkönyv 2. oldalán akként nyilatkozott, hogy a felperesnek a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapított keresetének elutasítását kéri. A nyilatkozata pedig úgy került rögzítésre, hogy a módosított kérelem már csak erre a jogcímre hivatkozik és megjegyezte, hogy a Cstv. 33/A.§-ára alapított kérelmet a felperesi képviselő nem tartja fenn. A felperes képviselője a tárgyaláson jelen volt és az alperesnek ez ellen a kijelentése ellen nem tiltakozott. Az elsőfokú bíróság azzal halasztotta el a tárgyalást, hogy felhívta a felperest, foglalja össze előkészítő iratban „a jogcímek pontos megjelölésével az alperes hátrányos üzletpolitikára vonatkozó tényállításait és kereseti kérelmét”. Az elsőfokú bíróság által 2010. október 19-én keltezett, 18. sorszámú végzés is csak ebben a körben hívta fel a kérelme pontosítására a felperest. A felperes a 19. sorszámú előkészítő iratának a kereseti kérelemre vonatkozó részében kifejezetten a Cstv. 63.§-a (2) bekezdését jelölte meg és az azzal összefüggő tényállításait adta elő.

Az alperes a 24. sorszámú, 2010. december 14-én benyújtott érdemi ellenkérelmének 1. oldalán rögzítette, hogy a felperes kizárólag a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapította a keresetét és a felperes annak ellenére, hogy a beadványt átvette, az ellen nem tiltakozott, az alperes tehát utóbb csak az e jogcímen előterjesztett kereseti kérelemmel szemben védekezett. Tény, hogy a 2011. január 20-i tárgyaláson az elsőfokú bíróság arra hívta fel a felperest, hogy tegyen egyértelmű nyilatkozatot, hogy a kereseti követelését a Cstv. 33/A.§-ára, illetve Cstv. 63.§-a (2) bekezdése szerinti jogcímre alapítja-e és ennek megfelelően tájékoztatta őt a bizonyítási kötelezettségéről, azonban a felperes jogi

képviselője az általa 2011. január 25-én átvett felhívásban foglaltakra nem nyilatkozott, további tényállítást nem terjesztett elő, pedig számára az elsőfokú bíróság a felszámolótól megkapott okiratokat 2011. február 14. napján megküldte. Az alperes még a 2011. április 21-én előterjesztett előkészítő iratában is sérelmezte a konkrét felperesi tényelőadások hiányát, a felperes azonban az elsőfokú bíróság felhívására (jelölje meg pontosan, mire alapítja kereseti követelését), nem nyilatkozott, és a 2011. április 28-án megtartott tárgyaláson (melyen az elsőfokú bíróság ítéletet hozott) nem is vett részt.

A Pp. 121.§-a (1) bekezdésének c) és e) pontja szerint a keresetlevélben a felperesnek fel kell tüntetni az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával, valamint a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelem) kell előterjesztenie.

A Pp. 215.§-a alapján a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen.

A Pp. 2.§-ának (1) bekezdése szerint a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1.§-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

Az ítéletábra megállapítása szerint a felperes élve a Pp. 146.§-a (1) bekezdésében írt keresetváltoztatási jogával, a kereseti kérelmét utóbb már csak a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére hivatkozással tartotta fenn, az alperes is azzal szemben védekezett. Sértené a pártatlan elbírálás, a fair eljárás elvét, amennyiben a bíróság túlterjeszkedve a felperes kereseti kérelmén az egyébként már fenn nem tartott jogcímenek előterjesztett kereseti kérelmet is elbírálná, figyelemmel arra is, hogy az alperes többször kiemelte, hogy csak a felperes által legutoljára megjelölt jogcímen előterjesztett módosított kereset ellen adja elő a védekezését.

A Pp-nek - az ügy indulásakor (2010. május 27.) hatályban volt - 247.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. Ezért nincs arra mód, hogy a felperes - új meghatalmazott jogi képviselője útján - a Cstv. 33/A.§-ára, illetve a Gt. 50.§-ára hivatkozással új jogcímenek terjessze elő a fellebbezését, még abban az esetben sem, amennyiben az elsőfokú bíróság a keresetet e jogcímenek is elbírált. Az elsőfokú bíróság ugyanis a felperes kereseti kérelmén túlterjeszkedve érdemben foglalt állást a korábban e jogcímenek is előterjesztett, de utóbb módosított jogcímű kereseti kérelemről.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a fellebbezésben és a fellebbezés kiegészítésben foglalt, a Gt. 50.§-ára és a Cstv. 33/A.§-ára alapított jogcímmel összefüggésben előterjesztett tényállításokat és jogi hivatkozásokat figyelmen kívül hagyta és csak a Cstv. 63.§-a (2) bekezdésére alapított kereset alapján bírálta el a fellebbezés alaposágát.

Ezzel összefüggésben az ítéletábra - figyelemmel az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra is - a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására sor kerülhetett-e a felperes részéről.

A Pp. 235.§-a (1) bekezdésének második mondata szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság

által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a Pp. 141.§-a (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell (amely szerint, ha a felek valamelyike tényállításainak, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz).

A polgári perek ésszerű időn belül történő befejezése, továbbá a peres eljárás indokolatlan, rosszhiszemű elhúzásának elkerülése érdekében ezeknek - az 1995. évi LX. törvénnyel módosított - jogszabályi rendelkezéseknek határozott célja szerint a perekben a bíróság feladata nem a felek saját érdekeinek érvényesítése a felek helyett és esetlegesen akarattal, de legalábbis nemtörődömségük ellenében, hanem a felek egyéni érdekérvényesítési lehetőségének biztosítása egy hatékony, semleges perrendben. A felelősen gondolkodó fél perbe vitt jogaival, igényével ugyan szabadon rendelkezik, az előterjesztett igény valamennyi releváns szempontot kimerítő érdemi elbírálására azonban csak és kizárólag akkor tarthat alappal igényt, ha az ahhoz szükséges, elengedhetetlen eljárási cselekményeket önként, megfelelő időn belül megteszi, végső esetben ez irányú kötelezettségét a bíróság felhívására teljesíti. (BDT.2000.176.)

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által az elsőfokú eljárásban előadott tényekhez kapcsolódóan a Pp. 3.§-ának (3) bekezdése szerinti szükséges tájékoztatást megfelelően megadta, az megfelelt „A Polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről” szóló 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 3. pontjában foglaltaknak

(amely szerint a tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek, és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával. A tájékoztatásnak folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz, követnie kell az esetleges keresetváltoztatásokat.)

A PK vélemény 2. pontja szerint pedig a tájékoztatásnak a kereseti kérelem és az ellenkérelem (kifogás) alapjaként előadottakból kiindulva az anyagi jogszabályok szerint jelentős - a felek által a tényállás részeként előadott - tényekre kell vonatkoznia.

Az elsőfokú bíróság tájékoztatásából egyértelműen felismerhető volt a felperes számára, hogy mely - általa állított - tényekre vonatkozóan mennyi időn belül kell a bizonyítási kötelezettségnek eleget tennie. A jogi képviselővel eljáró felperes tájékoztatása kiterjedt a Pp. 141.§-a (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre, és a arra is, hogy a bizonyítási kötelezettségének elmulasztása esetén a bíróság a bizonyíték előterjesztésének bevárása nélkül határoz, és utóbb azt már a fellebbezési eljárásban sem teljesítheti (PK vélemény 9. pontja).

A felperes a fellebbezésében új tényként állította az alperes hátrányos üzletpolitikájára alapított keresetével összefüggésben az engedményezési szerződéseknek a felszámolás kezdő időpontja utáni aláírását, azt, hogy - az általa csatolt három évi mérlegbeszámoló alapján - az adós vagyonsökkenése 490 000 000 Ft volt, az alperes ügyvezetése alatt álló adós felszámolás közeli helyzetben lévő cégnek adott kölcsönt, üzletrészt vásárolt és az alperes tagi kölcsöneinek egy részét visszafizette. Új bizonyítékként pedig engedményezési

szerződéseket, főkönyvi kivonatokat és számlakartonokat, valamint a mérlegbeszámolókat csatolta.

A mérlegbeszámolókkal összefüggésben az ítéltábla - miként arra az alperes is utalt a fellebbezési ellenkérelmében - megállapította, hogy azok a Pp. 235.§-a (1) bekezdésében foglalt tilalom miatt nem minősülhetnek új bizonyítéknak, mert az elsőfokú bíróság - a mulasztás jogkövetkezményeire történt figyelmeztetés mellett - azok csatolására felhívta a felperest a 2011. január 20-i tárgyaláson (28. sorszámu jegyzőkönyv 4. oldal).

E felhívás teljesítésének elmulasztása miatt a mérlegbeszámoló adataira alapított, a fellebbezésben megjelölt új tényeket sem lehetett figyelembe venni, ugyanis a felperes nem valószínűsítette, hogy az egyébként nyilvános mérlegbeszámoló - alapos okból - csak az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala után jutottak a tudomására, figyelembe véve azt is, hogy a felperesnek a Pp. 141.§-a (2) bekezdése alapján a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben kellett volna előadnia.

Az engedményezési szerződésekkel, illetve a főkönyvi kartonokban lévő adatokkal összefüggő új tényelőadás, illetve új bizonyíték-csatolás vonatkozásában a felperes ugyan állította, hogy a fellebbezésében előadott bizonyítékok az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala után jutottak a tudomására, illetve a felszámolótól az ennek megállapításához szükséges adatokat azt követően kapta meg, azonban állítását semmivel sem valószínűsítette. Az adós 2009. július 22-e óta áll felszámolás alatt, a felperes 2010. május 27. napján nyújtotta be a kereseti kérelmét, majd utóbb - felismerve az eredetileg benyújtott kereseti kérelme alaptalanságát - azt módosította, ezért attól az időponttól módja lett volna arra, hogy a felszámolási eljárás irataiba betekintve, az elsőfokú bíróság többszöri felhívásának megfelelően előadja azokat a tényeket, illetve bizonyítékokat, amelyek az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikáját megalapozták volna. Azonban a bizonyítási kötelezettségét elmulasztotta, ezért a másodfokú eljárásban sem hivatkozhat olyan tényekre, amelyet az elsőfokú eljárásban elmulasztott előadni, ellenkező esetben a Pp. 141.§ -a (6) bekezdésében írt rendelkezések súlytalanná válnának, a mulasztó féllel szemben a másodfokú eljárásban, a törvényhelyben írt szankció nem volna alkalmazható (BDT.2000.177.).

(Megjegyzi az ítéltábla, hogy az engedményezési szerződések alakiságára nincs kötelező írásbeliséget előíró jogszabály, azért azoknak a megkötése a Pp. 216.§-ának (1) bekezdése alapján szóban is történhetett, amelyet később a felek írásba foglalhattak.)

A fellebbezésben állított új tények és bizonyítékok figyelembe vétele nélkül pedig az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a peres felek ellentétes előadásainak, az általuk csatolt okirati bizonyítékok adatainak és a kihallgatott tanúk vallomásainak egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelően történt értékelése alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes nem tudta igazolni az alperes részéről tartósan hátrányos üzletpolitika folytatását. A felperes által az elsőfokú eljárásban megjelölt alperesi - a felelősségének megalapozására állított - károkozó magatartások nem nyertek bizonyítást, ahogyan az adós vagyonszerzése és az azok közötti okozati összefüggés sem. E körben helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy önmagában az

engedményezési szerződéseknek a felszámolás előtti egy hónapban - a betegsége idején - történt megkötése a tartósság követelményét sem meríti ki.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az indokolásból mellőzte a Gt.50.§-a és a Cstv. 33/A.§-ára alapított kereseti jogcímekkel összefüggésben írtakat.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a felperes a másodfokú eljárással felmerült saját költségeit (ügyvédi munkadíj, lerótt illeték) maga köteles viselni. Köteles továbbá megtéríteni a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján az alperes számára a jogi képviseletéből eredő ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perkoltséget, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79.§-ának (1) bekezdése alapján, hivatalból állapította meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1), (3) és (5) bekezdései, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel az alperesi képviselő által szerkesztett beadványok idő- és munkaigényességére, valamint arra a körülményre, hogy a fellebbezés, tárgyaláson kívül került elbírálásra.

Észlelte az ítéletábra, hogy a felperes a fellebbezésén 27 000 Ft-ot rótt le, a fellebbezés benyújtásakor hatályban lévő, „Az illetékekről” szóló, 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39.§-a (3) bekezdésének c) pontjában és 42.§-a (1) bekezdésének a) pontjában megállapított 36 000 Ft helyett, ezért az ítéletábra kötelezte a pervesztes felperest további 9000 Ft fellebbezési illeték lerovására.

Debrecen, 2012. április 17.

Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. előadó bírő, Dr. Szűcs Lajos sk. bírő

A kiadmány hitelöl:

-kiadó-